

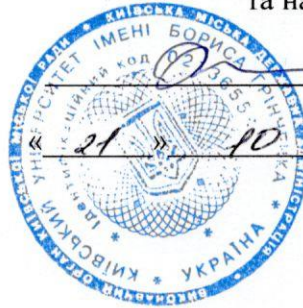
Київський університет імені Бориса Грінченка
Інститут журналістики
Кафедра журналістики та нових медіа

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

О.Б.Жильцов

2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Медіаграмотність Змістовий модуль: Медіаосвіта

для студентів

спеціальності: 061 журналістика

освітнього рівня: першого (бакалаврського)

освітньої програми: «Журналістика за видами»

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Протокол № Р382/19
Жильцов
(підпис) (прізвище, ініціали)
«   » 20 19 р.

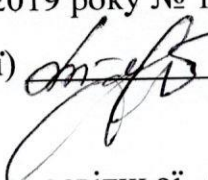
Київ - 2019 р.

Розробники: Фруктова Яна Станіславівна, кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри журналістики та нових медіа

Викладачі: Фруктова Яна Станіславівна, кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри журналістики та нових медіа

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри (циклової комісії) журналістики та нових медіа

Протокол від «29» 08 2019 року № 1

Завідувач кафедри (голова циклової комісії) В.О. Гандзюк

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої (професійної/наукової) програми (керівником проектної групи) _____

29 . 08 20 19 р.

Гарант освітньої (професійної / наукової) програми

(керівник проектної групи) (М.С. Васьків)

Робочу програму перевірено

_____ . _____ 20 _____ р.

Заступник директора Інституту журналістики (О.А. Росінська)

Пролонговано:

на 20 ____ /20 ____ н.р. _____ (_____), “ ____ ” ____ 20 ____ р., протокол № ____
на 20 ____ /20 ____ н.р. _____ (_____), “ ____ ” ____ 20 ____ р., протокол № ____
на 20 ____ /20 ____ н.р. _____ (_____), “ ____ ” ____ 20 ____ р., протокол № ____
на 20 ____ /20 ____ н.р. _____ (_____), “ ____ ” ____ 20 ____ р., протокол № ____

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
Медіаграмотність Змістовий модуль: Медіаосвіта		
	денна	заочна
Вид дисципліни	обов'язкова	обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	українська
Курс	1	1
Семестр	1	1
Кількість змістових модулів з розподілом:	3	3
Обсяг кредитів	3	3
Обсяг годин, в тому числі	90	90
аудиторні	42	12
модульний контроль	6	
семестровий контроль	15	
самостійна робота	27	78
форма семестрового контролю	комплексний іспит	комплексний іспит

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Робоча навчальна програма з дисципліни «Медіаграмотність» є нормативним документом Київського Університету імені Бориса Грінченка, який розроблено кафедрою журналістики та нових медіа на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів денної форми навчання.

Програму розроблено з урахуванням рекомендацій МОН України (лист № 1/9-736 від 06.12.2007 р.) «Про Перелік напрямів (спеціальностей) та їх поєднання з додатковими спеціальностями і спеціалізаціями для підготовки працівників за освітньо-кваліфікаційними рівнями бакалавра, спеціаліста, магістра».

Робочу навчальну програму укладено згідно з вимогами кредитно-модульної системи організації навчання. Програма визначає обсяги знань, які повинен опанувати бакалавр відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритму вивчення навчального матеріалу дисципліни «Медіаграмотність», необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень студентів.

«Медіаосвіта» є складовою частиною дисциплін нормативного блоку. Її вивчення передбачає розв'язання низки *завдань фундаментальної професійної підготовки фахівців вищої кваліфікації*, зокрема: теоретичне та практичне оволодіння майбутніми фахівцями педагогічними основами проектування медіадискурсу, розуміння особливостей свого професійного статусу, передумов та педагогічних наслідків професійної діяльності.

Мета вивчення курсу: формування у майбутніх фахівців з мас-медіа педагогічної компетентності як професійної через засвоєння знань про сучасні теорії освіти та медіаосвіти, ролі ЗМІ у їх формуванні, розвитку та змінах, соціалізації особистості

Завдання курсу:

- розкриття значущості педагогічних знань у професійній діяльності фахівців з мас-медіа;
- ознайомлення фахівців з мас-медіа з педагогічними засадами професійної комунікативної поведінки;
- формування моральних цінностей та відповідних якостей майбутнього фахівця, усвідомлення педагогічних та психологічних наслідків комунікативного впливу;
- розвиток у фахівців з мас-медіа педагогічної культури професійної діяльності на рефлексивній основі, спонукання їх до самоаналізу діяльності;
- визначення типових помилок професійної поведінки, пов'язаних із вибором та застосуванням сучасних педагогічних засобів впливу на особистість, маси;
- розкриття особливостей етичної поведінки фахівців з мас-медіа при розв'язанні складних професійних комунікаційних ситуацій;
- розробка алгоритму професійної комунікаційної взаємодії фахівців з мас-медіа із споживачами їх послуг.

Підвищенню ефективності семінарських занять сприятиме передбачене програмою виконання студентами творчих робіт, зокрема індивідуальних та групових проектів тощо.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

Під час семінарських занять, індивідуальної навчально-дослідницької та самостійної роботи студенти *набувають уміння та навички*:

1. Виявляти професійно-важливі технології, які мають соціально-психологічну та морально-етичну складову (сугестія, маніпуляції, інформаційні війни).

2. Досліджувати систему зовнішніх та внутрішніх педагогічних факторів, що визначають професійну комунікативну поведінку фахівців з мас-медіа, вибір комунікативної технології.

3. Визначати педагогічні особливості проектування комунікаційного простору як професійного.

4. Аналізувати та оцінювати професійну поведінку й діяльність фахівців з мас-медіа як професійних комунікаторів, визначати ефективність застосування певної комунікаційної технології з урахуванням її педагогічних наслідків.

6. Оцінювати індивідуальний ступень розвитку комунікаційних навичок та педагогічних передумов їх формування.

7. Виявляти та аналізувати типові помилки професійної поведінки фахівців з мас-медіа, що пов'язані з вибором та використанням непродуктивних педагогічних стратегій.

8. Виявляти, аналізувати несприятливі педагогічні фактори та негативні наслідки, помилкові, афектні дії у власній професійній комунікаційній діяльності.

9. Аналізувати педагогічні процеси, що протікають під час масових комунікацій

У результаті вивчення курсу студенти набувають такі **компетенції**:

- **загальні (ЗК-1-** здатність до комплексного розв'язання проблем; **ЗК-4** – здатність до управління; **ЗК-5-** здатність до координації дій з іншими; **ЗК-9** - здатність до ефективної комунікації: здатність спілкуватися державною мовою, володіти іноземною мовою; спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня; будувати міжкультурну комунікацію; **ЗК-10** - здатність до когнітивної гнучкості);
- **фахові (ФК-1-**здатність розуміти особливості суспільних процесів; мати знання з правових та етичних засад журналістики; **ФК-2** - здатність знаходитися у контексті подій; уміння здійснювати моніторингову діяльність; знати характеристики різних ЗМІ; здатність створення матеріалів на основі аналізу потреб медіаринку; **ФК-7-** здатність нести відповідальність за результати журналістської роботи (критична оцінка діяльності).

4.2. Тематичний план для заочної форми навчання

№ п/п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин						
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Семінарських	Індивідуальна робота	Самост. робота	Модульний контроль
Змістовий модуль I								
Журналістика як соціальний інститут								
1.	Журналістика як соціальний інститут.	22	3	1	2		19	
	<i>Разом</i>	22	3	1	2		19	
Змістовий модуль II								
Медіаосвіта як сучасний феномен								
2.	Сучасні концепції медіаосвіти.	22	3	1	2		19	
3.	Медіаосвіта в Україні та світі	22	3	1	2		19	
	<i>Разом</i>	44	6	2	4		38	
Змістовий модуль III								
Медіадискурс як засіб навчання та виховання особистості								
6.	Медіадискурс як засіб навчання та виховання особистості	24	3	1	2		21	
	<i>Разом</i>	24	3	1	2		21	
	<i>Разом за навчальним планом</i>	90	12	4	8		78	

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль I

ЖУРНАЛІСТИКА ЯК СОЦІАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ

Лекція 1,2 Журналістика як соціальний інститут (4 год).

Журналістика як соціальний інститут, процес, результат. Сучасні цілі та завдання журналістики за різними авторами: інформативна, регулятивна, розважальна, виховна та інші. Нормативно-правова база медіа-сфери. Сучасні соціальні інститути: родина, освіта, релігія, влада, судочинство, бібліотечна справа. Зв'язок та взаємовплив соціальних інститутів. Освітній потенціал ЗМІ. Нормативна та модальна особистості. Еволюція сучасної людини за Ю.Н. Харарі

Основні поняття теми: соціальний інститут, родина, освіта, релігія, влада, судочинство, бібліотечна справа, журналістика.

Література основна: 1-6; додаткова: 1-26; інтернет-джерела 1-5

Семінар 1. Журналістика як соціальний інститут (2 год)

Семінар 2. Освітній потенціал ЗМІ (2 год)

Змістовий модуль II

МЕДІАОСВІТА ЯК СУЧАСНИЙ ФЕНОМЕН

Лекція 3, 4. Сучасні концепції медіаосвіти (4 год).

Медіаосвіта як сукупність системних освітніх дій, спрямованих на формування особистості, що володіє культурою спілкування з засобами масової комунікації, здатної до усвідомленої медіаповедінки і медіаторчості. Медіаосвіта як процес навчання і система розвитку емоційно-інтелектуальних здібностей людини за допомогою засобів масової інформації та комунікації. Медіаосвіта як засіб збагачення людей різним культурним досвідом за допомогою споживання медіаповідомлень усіх типів (друкованого слова, зображень, аудіо та рухомих зображень). Використання можливостей різних інформаційних систем (друк, радіо, телебачення, відеозапис) і технологій (аудійної, візуальної, аудіовізуальної) в освоєнні людиною навколишньої дійсності, в усвідомленні себе як частини світу. Історія розвитку медіаосвіти. Кінокритика як пропедевтика медіакомпетентності аудиторії. Аналіз кінофільмів з переліку затверджених. Принципи медіаосвіти: діалог, партнерство, особистісно орієнтований підхід. Ключові поняття медіаосвіти (К. Безелгет, Е. Харт). Діалогова концепція культури М. Бахтіна – В.С. Біблера. Сучасні концепції медіаосвіти: «протекціоністська» («ін'єкційна», «захисна», «прищеплювальна») (Protectionist Approach, Inoculatory Approach, Inoculative Approach, Hypodermic Needle Approach, Civil Defense Approach, L'Approche Vaccinatoire), теологічна / релігійна теорія медіаосвіти (Theological Approach), етичний (Ethic Approach, Moral Approach), теорія медіаосвіти як розвитку «критичного мислення» (Critical Thinking Approach, Critical Autonomy Approach, Critical Democratic Approach, Le Jugement critique, L'Esprit critique, Representational Paradigm), ідеологічна (Ideological Approach), екологічна (Ecologic Approach, Therapy Approach), теорія медіаосвіти як джерела «задоволення потреб» аудиторії (Uses and Gratifications Approach), «практична» теорія медіаосвіти, теорія практичної медійної діяльності / активності (Practical Approach, Technology

Approach, Hands on Making Approach), культурологічна теорія медіаосвіти (Cultural Studies Approach), естетична (художня) теорія медіаосвіти (Aesthetical Approach, Media as Popular Arts Approach, Discriminatory Approach), семіотична теорія медіаосвіти (Semiotic Approach, Le decodage des medias), соціокультурна теорія медіаосвіти (Social and Cultural Approach). Концепції медіаінформаційного світу як відображення особистості людини. Феномен довіри у сучасному світі за Ст. Кові

Основні поняття теми: інформаційні системи, медіаосвіта, типи медіа-повідомлень, система медіаосвіти, теорія практичної медійної діяльності, захисна, теологічна, ідеологічна концепції задоволення потреб, практична, критичного мислення, семіотична, культурологічна теорії медіаосвіти, медіа-інформаційного світу.

Література основна: 1-6; додаткова: 1-26; інтернет-джерела 1-5

Семінар 3. *Сучасні концепції медіаосвіти: захисна, теологічна, ідеологічна. (2 год)*

Семінар 4. *Сучасні концепції медіаосвіти: задоволення потреб, практична, критичного мислення (2 год)*

Семінар 5. *Сучасні концепції медіаосвіти: семіотична, культурологічна, соціокультурна (2 год)*

Лекція 5. Медіаосвіта в Україні та світі (2 год.)

Специфіка системи медіаосвіти у провідних країнах світу. Нормативно-правова база. Сучасні форми та методи впровадження медіаосвіти у контексті формальної, неформальної та інформальної освіти. Критичний аналіз їх ефективності. Сучасні вітчизняні та світові галузеві та державні науково-дослідні та громадські організації, що займаються проблемами медіаінформаційної грамотності та медіаосвіти, ведуть прикладну і фундаментальну наукову діяльність у цій галузі.

Основні поняття теми: науково-дослідні організації, форми та методи медіаосвіти, формальна, неформальна та інформальна освіта, медіаінформаційна грамотність та культура.

Література основна: 1-6; додаткова: 1-26; інтернет-джерела 1-5

Семінар 6. *Медіаосвіта в країнах Північної Америки (2 год)*

Семінар 7. *Медіаосвіта у країнах Євросоюзу (2 год)*

Семінар 8. *Медіаосвіта у країнах пострадянського простору (2 год)*

Семінар 9. *Медіаосвіта в Україні: сучасний стан та перспективи (2 год)*

Змістовий модуль III

МЕДІАДИСКУРС ЯК ЗАСІБ НАВЧАННЯ ТА ВИХОВАННЯ ОСОБИСТОСТІ

Лекція 6. Особистість як об'єкт медіавпливів (2 год.)

Особистість як психологічний феномен. Педагогічне середовище: професійне, непрофесійне. Поняття «ідеал виховання»: сучасний аспект проблеми. Виховні впливи. Т. Малярчук про вплив медіа на сприйняття непересічної особистості суспільством. Педагогічні системи: зміст, форми, методи, засоби навчання та

виховання особистості. Аудиторія ЗМІ, критерії її стратифікації. Вікові, гендерні, національні особливості аудиторії ЗМІ. Педагогічні ефекти впливу ЗМІ: короточасні, тривалі, відстрочені. Медіареальність як сучасний феномен: педагогічні потенції та небезпеки. Різноманіття філософських, естетичних, культурологічних, педагогічних оцінок сучасної електронної мас-медіа. Електронне суспільство як суспільство самотніх людей, які назавжди залишили гутенбергівську галактику (за М.Маклюєном): педагогічна рефлексія. Відеокліпизм, відеоманія, відеофілія – хвороби людини інформаційної ери, коли екран замінює глядачеві саму реальність: превентивне виховання. Особливості педагогічного впливу діджитального екрану на сучасну людину. Аудіовізуальні технології як засіб породження розширеної свідомості у сучасної людини, можливості індивідуальної самореалізації людини. «Поле необмеженого самовираження» (за С. Добротворським) як педагогічний простір.

Основні поняття теми: особистість, освіта, педагогічне середовище, аудиторія ЗМІ, педагогічні ефекти впливу ЗМІ, соціальні медіа.

Література основна: 1-6; додаткова: 1-26; інтернет-джерела 1-5

Семінар 10. Особистість як об'єкт медіавпливів (2 год)

Лекція 7. Медіадискурс як засіб навчання та виховання особистості (2 год.)

Медіадискурс як модель світу, його інформаційний простір, який освоюється на основі синтезу зору, слуху, відчуттів, уяви. Авторська інтерпретація реальності за допомогою слова, музики і пластичного образу. Медіадискурс як засіб навчання та виховання особистості. Словесні, наочні та практичні методи навчання та виховання. Основні напрямки виховання: розумове, морально-етичне, естетичне, екологічне, трудове, патріотичне (громадянське), правове, фізичне (валеологічне), статеве (гендерне) та інші. Роль ЗМІ у формуванні переліку та змісту соціальних ролей, моделей поведінки, гендерних стереотипів.

Основні поняття теми: медіадискурс, смислоутворення, одиниці медіадискурсу, відеокліпизм, відеоманія, відеофілія, напрямки виховання, методи та засоби виховання, педагогічний простір.

Література основна: 1-6; додаткова: 1-26; інтернет-джерела 1-5

Семінар 11. Морально-етичне виховання особистості: потенціал сучасних медіа (на прикладі критичного аналізу медіа-контенту) (2 год)

Семінар 12. Валеологічне виховання особистості: потенціал сучасних медіа (на прикладі критичного аналізу медіа-контенту) (2 год)

Семінар 13. Екологічне виховання: потенціал сучасних медіа (на прикладі критичного аналізу медіа-контенту) (2 год)

Семінар 14. Розумове виховання: потенціал сучасних медіа (на прикладі критичного аналізу медіа-контенту) (2 год)

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання

Змістовий модуль I ЖУРНАЛІСТИКА ЯК СОЦІАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ

Тема 1. Журналістика як соціальний інститут.

1. Схарактеризуйте журналістику як сучасний соціальний інститут.
2. Окресліть сучасні цілі та завдання журналістики за різними авторами.
3. Проаналізуйте нормативно-правову базу медіасфери різних країн.
4. Схарактеризуйте сучасну роль соціального інституту: родина, освіта, релігія, влада, судочинство, бібліотечна справа (на вибір).
5. Визначте зв'язок та взаємовплив соціальних інститутів.
6. Окресліть освітній потенціал ЗМІ, проілюструйте конкретними прикладами.

Змістовий модуль II МЕДІАОСВІТА ЯК СУЧАСНИЙ ФЕНОМЕН

Тема 2. Сучасні концепції медіаосвіти.

1. Проаналізуйте сучасний зміст поняття «медіаосвіта».
2. Дослідіть історію розвитку медіаосвіти.
3. Розкрийте основні принципи медіаосвіти: діалог, партнерство, особистісно орієнтований підхід.
4. Визначте ключові поняття медіаосвіти.
5. Порівняйте сучасні концепції медіаосвіти: «протекціоністська» («ін'єкційна», «захисна», «прищеплювальна»), теологічна / релігійна теорія медіаосвіти, етична, теорія медіаосвіти як розвитку «критичного мислення», ідеологічна, екологічна, теорія медіаосвіти як джерела «задоволення потреб» аудиторії, «Практична» теорія медіаосвіти, теорія практичної медійної діяльності / активності, культурологічна теорія медіаосвіти, естетична (художня), семіотична, соціокультурна. Оберіть одну для впровадження в Україні, вибір обґрунтуйте.
6. Проаналізуйте концепцію медіаінформаційного світу як відображення особистості людини.

Тема: Медіаосвіта в Україні та світі

1. Порівняйте нормативно-правову базу медіаосвіти в різних країнах світу.
2. Окресліть специфіку системи медіаосвіти у провідних країнах світу, визначте найбільш ефективну (мета, завдання, засоби тощо).
3. Проаналізуйте результати діяльності сучасних вітчизняних та світових галузевих та державних науково-дослідних організацій, що займаються проблемами медіаінформаційної грамотності і медіаосвіти, ведуть прикладну і фундаментальну наукову діяльність у цій галузі.

Змістовий модуль III

МЕДІАДИСКУРС ЯК ЗАСІБ НАВЧАННЯ ТА ВИХОВАННЯ ОСОБИСТОСТІ

Тема 4. Особистість як об'єкт медіа-впливу ( )

1. Окресліть особистість як психологічний феномен за різними авторами.
2. Порівняйте педагогічне середовище: професійне, непрофесійне (зміст, форми, засоби, результат).
3. Окресліть сучасний «ідеал виховання», визначте роль ЗМІ у його формуванні
4. Визначте педагогічні ефекти впливу ЗМІ на аудиторію різного віку, статі, національності.

Тема 5. Медіадискурс як засіб навчання та виховання особистості

1. Доведіть, що медіадискурс є на сьогодні засобом навчання та виховання особистості.
2. Визначте особливості педагогічного впливу діджитального екрану на сучасну людину.

Критерії оцінювання самостійної роботи

Перевірка самостійно виконаних завдань здійснюється на контрольній модульній роботі.

Критерії оцінювання відповіді:

- відповідність змісту;
- повнота і ґрунтовність викладу;
- доказовість і логічність викладу;
- термінологічна коректність;
- здатність до обґрунтування висновків;
- володіння нормами літературної мови і культури письмової відповіді.

6.3. Форма проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Контрольна модульна робота включає:

1. Завдання репродуктивного типу
2. Два питання для перевірки самостійно виконаних завдань продуктивного типу.

Критерії оцінювання:

1. Репродуктивні завдання 10 б.
2. Кожне з питань для перевірки самостійно виконаних завдань - 7,5 б.

(макс.), для цього вони мають відповідати наступним критеріям:

- відповідність змісту;
- повнота і ґрунтовність викладу;
- доказовість і логічність викладу;
- термінологічна коректність;
- здатність до обґрунтування висновків;
- володіння нормами літературної мови і культури письмової відповіді.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Підсумкове оцінювання знань студентів з модуля «Медіаосвіта» відбувається у межах комплексного екзамену з дисципліни «Медіаосвіта. Медіакультура».

Відповідно екзаменаційна оцінка складається з двох компонентів: блок перший - 20 балів і блок другий- 20 балів.

Студенти з медіаосвіти виконують завдання, яке включає теоретичний і практичний компоненти, кожний з яких оцінюється по 10 балів.

Критерії оцінювання завдання з медіаосвіти:

- глибоке знання змісту праць видатних медіапсихологів та медіапедагогів і рекомендації щодо їхнього використання у професійній діяльності;
- ґрунтовне знання термінологічного апарату медіаосвіти і коректне його застосування;
- вміння обґрунтувати доцільність застосування методу дискурс-аналізу для дослідження громадської думки
- повнота і змістовність викладу;
- доказовість і логічність викладу;
- здатність до обґрунтування висновків;
- володіння нормами літературної мови і культури письмової відповіді.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

1. Освіта як соціальний інститут, процес, результат.
2. Сучасні цілі та завдання медіаосвіти.
3. Системи медіаосвіти.
4. Самоосвіта як елемент медіасистеми.
5. Нормативно-правова база медіаосвіти.
6. Сучасні концепції медіаосвіти.
7. Педагогічне середовище: професійне, непрофесійне.
8. Поняття «ідеал виховання»: сучасний аспект проблеми. Виховні впливи.
9. Педагогічні системи: зміст, форми, методи, засоби навчання та виховання особистості.
10. Аудиторія ЗМІ, критерії її стратифікації.
11. Вікові особливості медіа поведінки.
12. Педагогічні ефекти впливу ЗМІ.
13. Медіареальність як сучасний феномен: педагогічні потенції та небезпеки.
14. Різноманіття філософських, естетичних, культурологічних, педагогічних оцінок сучасної електронної мас-медіа.
15. Медіаосвіта як сукупність системних освітніх дій
16. Медіаосвіта як процес навчання.

17. Медіаосвіта як засіб збагачення людей різним культурним досвідом.
18. Історія розвитку медіаосвіти.
19. Принципи медіаосвіти: діалог, партнерство, особистісно орієнтований підхід.
20. Сучасні концепції медіаосвіти: «протекціоністська» («ін'єкційна», «захисна», «прищеплювальна»).
21. Сучасні концепції медіаосвіти теологічна / релігійна теорія медіаосвіти.
22. Сучасні концепції медіаосвіти: етична.
23. Сучасні концепції медіаосвіти: теорія медіаосвіти як розвитку «критичного мислення».
24. Сучасні концепції медіаосвіти: ідеологічна.
25. Сучасні концепції медіаосвіти: екологічна.
26. Сучасні концепції медіаосвіти: теорія медіаосвіти як джерела «задоволення потреб» аудиторії.
27. Сучасні концепції медіаосвіти: «практична» теорія медіаосвіти, теорія практичної медійної діяльності / активності.
28. Сучасні концепції медіаосвіти: культурологічна теорія.
29. Сучасні концепції медіаосвіти: естетична (художня) теорія медіаосвіти.
30. Сучасні концепції медіаосвіти: семіотична теорія медіаосвіти.
31. Сучасні концепції медіаосвіти: соціокультурна теорія медіаосвіти.
32. Концепції медіаінформаційного світу як відображення особистості людини.
33. Специфіка системи медіаосвіти у провідних країнах світу.
34. Сучасні вітчизняні та світові галузеві та державні науково-дослідні організації, що займаються проблемами медіаінформаційної грамотності і медіаосвіти, ведуть прикладну та фундаментальну наукову діяльність у цій галузі.
35. Медіадискурс як засіб навчання та виховання особистості.
36. Медіадискурс в освітньому процесі.
37. Критерії педагогічної оцінки медіадискурсу.
38. Медіадискурс як модель світу особистості.

ПРАКТИЧНЕ ЗАДАННЯ ДО ІСПИТУ

Що з досвіду впровадження медіаосвіти у країнах Північної Америки та Європи ви б рекомендували впровадити у вітчизняну систему освіти і чому?

6.6. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
відмінно	100-90
дуже добре	82-89
добре	75-81
задовільно	69-74
достатньо	60-68
незадовільно	0-59

7. Навчально-методична картка дисципліни

Разом: 90 год., з них: лекційні – 14 год., семінарські – 28 год., модульний контроль

– 6 год., самостійна робота – 27 год. семестровий контроль - 15 год.

Тиждень	I	II	III	IV	V	VI
Модулі	Змістовий модуль I Журналістика як соціальний інститут		Змістовий модуль II Медіаосвіта як сучасний феномен		Змістовий модуль III Медіадискурс як засіб навчання та виховання особистості	
Лекції	1,2		3,4	5	6	7
Теми лекцій	Журналістика як соціальний інститут - 1 б.		Сучасні концепції медіаосвіти - 1б.	Медіаосвіта в Україні та світі – 1б.	Особистість як об'єкт медіавпливів - 1 б.	Медіадискурс як засіб навчання та виховання особистості - 1 б.
Теми семінарськ. занять	Журналістика як соціальний інститут - 11 б.	Стереотипи, фобії та упередження у мас-медіа та їхній вплив на громадську думку. – 11 б.	С 3-5,8 Сучасні концепції медіаосвіти. С. 6-9 Медіаосвіта в Україні та світі – 11 б.		С 10, Особистість як об'єкт медіавпливів	С 11-14 Медіадискурс як засіб навчання та виховання особистості
Самостійна робота	10б.		35б.		25б.	
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)		Модульна контрольна робота 2 (25 балів)		Модульна контрольна робота 3 (25 балів)	
Підсумковий контроль	Іспит (комплексний) 40 балів					

8. Рекомендовані джерела

ОСНОВНІ:

1. Медіаосвіта та медіаграмотність: підручник / Ред.-упор. В. Ф. Іванов, О. В. Волошенюк; За науковою редакцією В. В. Різуна. Київ: Центр вільної преси, 2012. — 352 с.
2. Медіаосвіта та медіаграмотність: підручник/ Ред.-упор. В. Ф. Іванов, О. В. Волошенюк; За науковою редакцією В. В. Різуна. — Київ: Центр Вільної Преси, 2013. — 352 с
3. Медіакультура особистості: соціально-психологічний підхід: навчально-методичний посібник Навчально-методичний посібник / За ред. Л. А. Найдьонової, О. Т. Баришпольця ; Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології. - К. : Міленіум, 2010. - 440 с.
4. Український словник медіакультури / О. Т. Баришполець; Нац. акад. пед. наук України, Ін-т соціальної та політичної психології. – Київ : Міленіум, 2014. – 195 с.
5. Основи медіаграмотності: Навчально-методичний посібник для вчителя 8 (9) клас. Плани-конспекти уроків / За ред. В.Ф. Іванова, О.В. Волошенюк, О.П. Мокрогуза. – Київ: Академія української преси, Центр вільної преси, 2014. – 190 с.
6. Практична медіаграмотність: міжнародний досвід та українські перспективи». Збірник статей Шостої міжнародної науково-методичної конференції – Київ. : Центр Вільної Преси, Академія української преси, 2017/2018. – 244 с.

Інтернет-ресурси

1. www.medialiteracy.org.ua
2. mediaosvita.org.ua
3. osvita.mediasapiens.ua
4. www.aup.com.ua
5. www.mediakrytyka.info

ДОДАТКОВІ:

1. Баранов О.А. Медиаобразование в школе и вузе. Тверь: Изд-во Тверского гос. ун-та, 2002. -87 с.
2. Березин В.М. Массовая коммуникация: сущность, каналы, действия. М.: Изд-во РИП-Холдинг, 2004. -174 с.
3. Брайант Дж., Томпсон С. Основы воздействия СМИ. М.: Вильямс, 2014. 432с.
4. Возчиков В.А. Медиафера философии образования. Бийск: Изд-во Бийск. педаг. гос. ун-та, - 2017.
5. Возчиков В.А., Колтаков К.Г. Образование в информационном обществе: некоторые проблемы содержания и организации. Бийск: НИЦ БиГПИ, 2001. – 113 с.
6. Грачев Г.В. Личность и общество: информационно-психологическая

безопасность и психологическая защита. М.: ПЕРСЭ, 2003. -304 с.

7. Журналистика и медиаобразование – 2007. В 2-х т./Ред. А.П.Короченский, М.Ю.Казак. Белгород: Изд-во Белгород. гос ун-та, 2007. - 300 с.

8. Журналистика и медиаобразование в XXI веке/Под ред. А.П.Короченского. Белгород: изд-во Белгород. гос. ун-та, 2016.- 368 с.

9. Кириллова Н.Б. Медиакультура: от модерна к постмодерну. М.: Академический проект, 2015. -448 с.

10. Корконосенко С.Г. Преподаем журналистику. Профессиональное и массовое медиаобразование. СПб.: Изд-во Михайлова, 2004. -240 с.

11. Кушниренко А.Г. Информационная культура. Кодирование информации. Информационные модели. Учебник для общеобразовательных учреждений. М.: Дрофа, 2003.

12. Медіаосвіта та медіаграмотність: підручник / Ред.-упор. В. Ф.Іванов, О. В. Волошенюк; За науковою редакцією В. В. Різуна. — Київ: Центр Вільної Преси, 2013. — 352 с.

13. Медиаобразование сегодня: содержание и менеджмент/Отв. ред. А.В.Федоров. М.: Изд-во Гос. ун-та управления, 2002. -80 с.

14. Романовский И.И. Масс-медиа. Словарь терминов и понятий. М.: Изд-во Союза журналистов России, 2004. 480 с.

15. Тарасов К.А. Насилие в зеркале аудиовизуальной культуры. М.: Изд-во Ин-та киноискусства. Белый берег, 2005. 384 с.

16. Таратута Е.Е. Философия виртуальной реальности. СПб.: Изд-во СПб гос. ун-та, 2007. 148 с.

17. Фатеева И.А. Медиаобразование: теоретические основы и опыт реализации. Челябинск: Изд-во Челяб. гос. ун-та, 2007. - 270 с.

18. Федоров А.В. и др. Медиаобразование. Медиapedагогика. Медиажурналистика. CD. М.: Изд-во Программы ЮНЕСКО «Информация для всех», 2005.

19. Федоров А.В. Медиаобразование в зарубежных странах. Таганрог: Изд-во Кучма, 2013.- 238с.

20. Федоров А.В. Медиаобразование и медиаграмотность. Учеб. пособие для вузов. Таганрог: Кучма, 2004.

21. Федоров А.В. Медиаобразование: история, теория и методика. Ростов: ЦВВР. 708 с.

22. Федоров А.В. Медиаобразование: социологические опросы. Таганрог: Изд-во Кучма, 2007. 228 с.

23. Федоров А.В., Новикова А.А. Медиаобразование в ведущих странах Запада. Таганрог: Изд-во Кучма, 2005. -270 с.

24. Федоров А.В., Новикова А.А., Колесниченко В.Л., Каруна И.А. Медиаобразование в США, Канаде и Великобритании. Таганрог: Изд-во Кучма, 2007.- 256 с.

25. Федоров А.В., Чельшева И.В. Медиаобразование в России: Краткая история развития. Таганрог, 2002. 266 с.

26. Федоров А.В., Чельшева И.В., Мурюкина Е.В. и др. Эстетическая концепция в российском медиаобразовании и творческое наследие Ю.Н.Усова. Таганрог: Изд-во Кучма, 2007. 198 с.

6. КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кіл-ть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		
		Кількість одиниць	Максимальна кіл-ть балів	Кількість одиниць	Максимальна кіл-ть балів	Кількість одиниць	Максимальна кіл-ть балів	
Відвідування лекцій	1	2	2	3	3	1	1	
Відвідування семінарських занять	1	2	2	7	7	5	5	
Робота на семінарському занятті	10	2	20	7	70	5	50	
Виконання завдань для самостійної роботи	5	2	10	7	35	5	25	
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	
Разом:			59		140		106	
Максимальна кількість балів	305							
Розрахунок коефіцієнта	$305:60=5,8$							